

EXODUS (5) HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, we vervolgen de bespreking van hoofdstuk 1 van Exodus.

De groei en omvang van Israël werd een bedreigende factor in Egypte. Het was faraö een doorn in het oog, dat Gods volk groeide en machtig werd (Ex. 1:7). Zie deel 4! Dit blijkt uit zijn reactie in Ex. 1:8-10 – *“8 Daarna stond een nieuwe koning op over Egypte, die Jozef niet gekend had; 9 Die zeide tot zijn volk: Ziet, het volk der kinderen Israëls is veel, ja, machtiger dan wij. 10 Komt aan, laat ons wijselijk tegen hetzelfde handelen, opdat het niet vermenigvuldige, en het geschiede, als er enige krijg voorvalt, dat het zich ook niet vervoege tot onze vijanden, en tegen ons strijde, en uit het land optrekke.”*

Faraö's reactie verklaart ook de tegenstand van satan als mensen de Here Jezus als hun Verlosser willen aanvaarden. Faraö is immers een type van satan. Het is niet alleen de haat tegenover God, die hem zo doet reageren, maar ook zijn angst dat het volk van God groter wordt, steeds machtiger, en daarmee steeds meer positieve, geestelijke invloed in de wereld verwerft. Faraö trachtte om de groei van Israël te voorkomen, dan wel te vertragen. Zo zet ook satan alles op alles om te verhinderen, dat de Gemeente (bestaande uit vele lokale gemeenten) groeit en dat zielen uit zondeslavernij worden verlost. Immers, groei van Gods volk betekent automatisch afname van zijn volk en daarmee afname van zijn verderfelijke invloed. Merkt u de onderstreping op, nl. dat faraö (satan) met (sluwe) wijsheid wil handelen.

Maar wie is faraö als God een zegen aan Israël heeft beloofd en wie is satan als God voor Zichzelf een volk, een Bruid, heeft uitverkoren. God zal elke tegenstander en vijand verslaan. Gen. 22:17 – *“Voorzeker zal Ik u grotelijks zegenen, en uw zaad zeer vermenigvuldigen, als de sterren des hemels, en als het zand, dat aan den oever der zee is; en uw zaad zal de poort zijner vijanden erfelijk bezitten. En in uw zaad zullen gezegend worden alle volken der aarde, naardien gij Mijn stem gehoorzaam geweest zijt.”*

Ps. 2:1-4 – *“Waarom woeden de heidenen, en bedenken de volken ijdelheid? De koningen der aarde stellen zich op, en de vorsten beraadslagen te zamen tegen den HEERE, en tegen Zijn Gezalfde, zeggende: Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen. Die in den hemel woont, zal lachen; de HEERE zal hen bespotten.”*

Hoe belangrijk is het daarom voor Gods kinderen, dat zij in geloof wandelen en niet door aanschouwen (2 Cor. 5:7). Want hoe dan ook zál God doen wat Hij heeft beloofd en zál Hij Zijn raadsbesluit ten uitvoer brengen (zie deel 4).

Israël in slavernij

Hoe faraö (satan) in eerste instantie Israël (dus God) probeerde tegen te staan, lezen we in Ex. 1:11-14 – *“11 En zij zetten oversten der schattingen over hetzelfde, om het te verdrukken met hun lasten; want men bouwde voor Faraö schatsteden, Pitom en Raämses. 12 Maar hoe meer zij het verdrukten, hoe meer het vermeerderde, en hoe meer het wies; zodat zij verdrietig waren vanwege de kinderen Israëls. 13 En de Egyptenaars deden de kinderen Israëls dienen met hardigheid; 14 Zodat zij hun het leven bitter maakten met harden dienst, in leem en in tichelstenen, en met allen dienst op het veld, met al hun dienst, dien zij hen deden dienen met hardigheid.”*

Faraö (satan) begon met het opleggen van schattingen, d.w.z. productienormen en financiële lasten, waardoor het volk Israël hard moest werken om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. En dat harde werken werd tot pure, kille uitbuiting. Het werd slavernij! Zij moesten huizen en steden bouwen (leem en tichelstenen) en op het veld werken. Onder leiding van harde slavendrijvers! De Egyptenaars hoopten dat de groei van Israël hiermee stopte. Maar ze waren niet gek! Zij gaven hun goedkope arbeidskrachten genoeg te eten, zodat zij gezond en sterk waren om hard te werken (Ex. 16:3; Num. 11:5). De kip met de gouden eieren slacht men immers niet!

Maar dit alles had tot gevolg, dat er in de levens van de Israëlieten zware druk en bitterheid ontstonden. Op alles wat zij deden, zowel binnenshuis als buitenshuis, en ook in geestelijke zin! Er ontstonden nauwe banden, die op hun zielen drukten en resulteerden in zware gebondenheden.

Ja, broeders en zusters, zware gebondenheden! Want bedenkt u eens, dat God maar liefst tien plagen moest zenden vóórdát faraö het volk van Israël liet vertrekken. God zou Egypte tien opoffers geven, want de Joden spreken immers niet van tien plagen, maar van tien “slagen” (“makot” – מַכּוֹת).

Evenwel is God zo machtig, dat Hij Israël best in één klap uit de slavernij van Egypte had kunnen verlossen. Hij had alle tegenstanders met één enkel machtig Woord van Zijn lippen kunnen vernietigen, maar besloot dat Hij hiervoor tien plagen zou gebruiken. Waarom o.a.?

1. Omdat Hij aan de wereld een geweldige demonstratie van Zijn macht wilde geven (Ex. 9:16b), door faraö (satan) en alle horden van demonen openlijk te kijk te zetten als zijnde volkomen aan Hem onderworpen, aan Zijn goddelijke Superioriteit, Kracht en Almacht.
2. Om daardoor ook Israël tot besef te brengen, dat Hij een God is Die kan verlossen (Ex. 9:16a) én ook ons te leren, dat Hij ons kan bevrijden uit de wereld en de klauwen van satan. Lees in dit verband Col. 2:15. Israëls verlossing uit Egypte leert geweldige lessen!
3. Omdat veel sterke banden Israël in Egypte vasthielden en ook ons aan de wereld gebonden houden.

Door de tien plagen trok God alle verborgen Egyptische demonen, duivels en afgoden uit hun duistere schuilhoeken te voorschijn. Hij stelde hen tentoon met Zijn Licht zoals Jezus aan het kruis alle demonische machten openlijk tentoonstelde (Col. 2:15), oefende gerichten over hen uit en overwon hen glorieus. En daarna leidde Hij Israël uit Egypte!

Ex. 12:12 – *“Want Ik zal in dezen nacht door Egypteland gaan, en alle eerstgeborenen in Egypteland slaan, van de mensen af tot de beesten toe; en Ik zal gerichten oefenen aan al de goden der Egyptenaren, Ik, de HEERE!”* Lees ook Ex. 6:6; 7:4.

Num. 33:4 – *“Als de Egyptenaars begroeven degenen, welke de HEERE onder hen geslagen had, alle eerstgeborenen; ook had de HEERE gerichten ge oefend aan hun goden.”*

Ja, hallelujah! Dit gebeurt eveneens bij ónze wedergeboorte. God in Zijn grote Liefde verbreekt dan de banden waarmee wij gebonden zijn. Want Hij overwon de demonen die ons in slavernij aan de wereld en de zonde gebonden willen houden (Col. 2:15). Hij oefent gerichten aan hen uit, zoals Hij gerichten uitvoerde aan de Egyptische afgoden.

Egypte kende voor elk belangrijk onderdeel van het leven een specifieke god. Maar God openbaarde hen in hun feitelijke zwakheid. Zoals reeds opgemerkt, was Zijn strijd tegen de goden van Egypte in feite een betoning van Zijn absolute Macht over satan als leider van die demonische machten en als overste van de duivels. Satan en zijn volgelingen zijn slechts schepsels en niets vergeleken bij God. Als God gebiedt, dan moeten zij gehoorzamen of zij het nu willen of niet. Met andere woorden, hoewel het lijkt dat God tegen de menselijke machthebbers van Egypte streed, streed Hij in feite tegen de demonische machten. Elke plaag die God over Egypte voltrok, was gericht tegen een specifieke afgod en de zich verschuilende demon.

Wij mogen hierin de vrijmaking ontdekken, die God, zodra wij wedergeboren worden, verricht op elk onderdeel van ons aan de zondige wereld gebonden oude en natuurlijke leven.

Voorbeelden van banden:

- De onwedergeboren mens heeft een misplaatst vertrouwen op de zogenaamd voorzienende bronnen van deze wereld, doch we dienen voor ons dagelijks voedsel en verder alles wat we nodig hebben op Jezus te vertrouwen, Die in alles kan voorzien. Hij voedt ons!

- Zo is de onwedergeboren mens gebonden aan de onreinheid van de wereld. De wereld vindt bijvoorbeeld dat sexuele lusten ongeremd mogen worden uitgebot.
- Zo ook misbruikt de onwedergeboren mens zijn lichaam, ziel en geest om in plaats van de Here God zichzelf te behagen. Ook dit is een band!
- En de onwedergeboren mens is altijd maar bezig met het zichtbare aardse leven in plaats van zijn geestelijke ogen op het toekomstige, hemelse vaderland te richten.
- De onwedergeboren mens zal ook trachten om zijn geluk te vinden in aardse rijkdommen in plaats van geestelijke rijkdommen.
- De onwedergeboren mens vertrouwt voor zijn gezondheid uitsluitend op aardse doktoren in plaats van te vertrouwen op de hemelse Geneesheer.
- De onwedergeboren mens verwerpt God, gelooft niet in Zijn grote Kracht, maar vertrouwt op eigen kracht.

De banden die ons aan de zondige wereld binden, zijn heel sterke banden! Zó sterk dat wij onze vrijheid verloren en slaven van zonde en wereld werden. Nu weten wij allen best wel wat slavernij ongeveer inhoudt, maar desondanks heb ik uit het Nederlands woordenboek enkele kenmerken van slavernij op een rijtje gezet. Het houdt in:

- drukkende, gedwongen dienstbaarheid;
- zich afbeulen in moeilijke, zeer zware arbeid;
- onderworpenheid aan een tirannieke opzichter;
- in kettingen en ketenen geboeid zijn;
- geen enkele vrijheid;
- een ellendig en treurig leven leiden.

Herkent u dit uit uw oude, zondige leven vóórdat Jezus u vrijmaakte? Maar prijst God! Jezus verbrak en verbreekt elke band van slavernij, zodat wij vrij kunnen zijn. Dank U, Heer!

Doch de zuigkracht van deze banden mogen wij ook na onze vrijmaking nooit onderschatten! Want zodra de omstandigheden in ons leven daartoe aanleiding geven, zodra het geestelijk leven zwaarder en moeilijker wordt, zodra wij Jezus niet meer van heel dichtbij volgen, zijn wij geneigd om terug te verlangen naar de (geneugten van de) wereld. Dat zien we ook in de houding van het volk van Israël, toen zij na hun bevrijding uit Egypte op weg waren naar het Beloofde Land en door de woestijn trokken. Het feit dat zij door de woestijn trokken, is al een indicatie dat hun leven toen niet gemakkelijk was. Het was er dor en droog, het was er heet en er was geen water. Hoewel God hen in alles voorzag! Maar zodra er honger, dorst of schaarste dreigde, begon Israël te mopperen en terug te verlangen naar Egypte.

Ex. 16:2-3 – *“En de ganse vergadering der kinderen Israëls murmureerde tegen Mozes en tegen Aäron, in de woestijn. En de kinderen Israëls zeiden tot hen: Och, dat wij in Egypteland gestorven waren door de hand des HEEREN, toen wij bij de vleespotten zaten, toen wij tot verzadiging brood aten! Want gijlieden hebt ons uitgeleid in deze woestijn, om deze ganse gemeente door den honger te doden.”*

Num. 11:4-5 – *“En het gemene volk, dat in het midden van hen was, werd met lust bevangen; daarom zo weenden ook de kinderen Israëls wederom, en zeiden: Wie zal ons vlees te eten geven? Wij gedenken aan de vissen, die wij in Egypte om niet aten; aan de komkommers, en aan de pompoenen, en aan het look, en aan de ajuinen, en aan het knoflook.”*

Natuurlijk is het thans zo, broeders en zusters, dat wij hier in Nederland, hoewel wij Jezus volgen, doorgaans best goed te eten en te drinken hebben. Maar dat kon vroeger anders zijn! Het was ook een tactiek van faraö om wijs te handelen en Israël goed te eten te geven. Maar satan, onze tegenstander, heeft ook veel tactieken om ons af te houden van een intens geestelijk leven. Want er zijn in de wereld best wel leuke, mooie dingen te beleven en ook in de wereld is er blijdschap, hoewel dit niet wérkelijk ons hart kan bevredigen. Een geliefde tactiek van satan is om ons een leuke hobby te geven, welke onze aandacht volledig opeist.

Of hij zorgt ervoor, dat wij een leven vol comfort kunnen leiden. Of hij bewerkstelligt dat wij zodanig hard moeten werken, dat wij te moe zijn om ons in te spannen voor Jezus. De bijbel verklaart, dat ons volgen van Jezus gepaard zal gaan met veel verdrukkingen. Hand. 14:22 – *“Versterkende de zielen der discipelen, en vermanende, dat zij zouden blijven in het geloof, en dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods.”* Hierbij mag u zeker denken aan het onderkennen en vervolgens hopelijk overwinnen van de misleidende tactieken van satan. Ook het prijsgeven van privacy, comfort, hobby, eigen belang en inzicht, etc. is het ondergaan van een verdrukking. Zelfs apostel Paulus ervoer na zijn wedergeboorte dit type verdrukkingen. Verdrukkingen die rechtstreeks appeleren aan onze vleeselijke gevoelens, aan onze oude natuur. U kunt het lezen in Rom. 7:15-25. Herkent u enkele elementen van slavernij, namelijk gedwongen dienstbaarheid, gebondenheid en ellendigheid? Maar ondanks verdrukkingen verwacht God van ons, na onze wedergeboorte, dat we in geloof in onze nieuw verkregen vrijheid in Christus gaan staan, met vol vertrouwen in Hem, Die ons in alles wat wij nodig hebben zal voorzien en helpen (Matth. 6:24-34). Het is dan ook wijs om de verdrukkingen in te calculeren en hoe dan ook op Jezus te blijven vertrouwen.

Over hard werken gesproken: in de tijd van Israëls slavernij was er één zware druk waar ik wat meer over wil zeggen, namelijk de grote, negatieve gevolgen voor hun huwelijks- en gezinslevens. Want als vaders en moeders steeds harder moeten werken en nog maar weinig tijd voor elkaar en de kinderen hebben, dan kunnen de negatieve gevolgen haast niet uitblijven. In de Hagadah (een vertelling die elk jaar tijdens het Joodse Pesachfeest wordt gelezen) wordt hierover specifiek gesproken. Dan wordt gedeclameerd: *“Hij (God) zag onze ellende: dat is de verhindering van een normaal huwelijksleven, zoals er staat in Ex. 2:25: God zag de kinderen Israëls en begreep (HJMS: wat er aan de hand was) .....*” Herkent u dit in de druk van het dagelijkse leven in onze moderne tijd? En de kwade genius achter dit alles is satan! Hij wil niet dat u Jezus aanneemt, hij wil niet dat u Jezus dient, noch van dichtbij volgt. Omdat hij niet wil, dat de Gemeente groeit en zijn eigen invloed afneemt.

Maar God maakte in Egypte meteen duidelijk, dat aan Zijn raadsbesluit niet kan worden getornd, want het volk van Israël bleef groeien. Denkt u terug aan de betekenis van het getal zeventig (zie deel 4)! God heeft voor Zichzelf een Gemeente als Bruid verkozen en niets zal Zijn raadsbesluit kunnen verhinderen. En daarom kocht Hij ook ons vrij. Hij deed ons wedergeboren worden en verbrak elke band van slavernij. Dat is ons allen bekend. Maar wist u dat de bijbel er zelfs over spreekt, dat Hij ons met Zijn Bloed kocht op de slavenmarkt (van zondaren)? Ik vind dit toch zo geweldig! Wat is Gods Woord toch precies! Leest u Efez. 1:7 – *“In Welken wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade,”* Het woordje *“verlossing”* komt van het Griekse *“apo’lutrosis”* dat betekent *“terugkopen op de slavenmarkt, bevrijding na betaling van een losprijs”*.

Jezus kocht ons vrij van satan met Zijn eigen Bloed. En Hij zegt: *“Nu ben je waarlijk vrij!”* Niks geen kettingen en ketenen meer. Niks geen tirannieke slavendrijvers meer. Niks geen gevangenschap of gebondenheid meer. En omdat wij nu écht vrij zijn en Hij Zelf gelukkig geen slavendrijver is, geeft Hij ons de vrije keus of wij Hem vrijwillig willen volgen en dienen als onze Meester en Hem willen aanvaarden als onze Hemelbruidegom. Of niet! Mensen die écht Jezus met hun hele hart willen volgen, zullen daarom door niets kunnen worden tegengehouden. Daar zorgt God voor, want Hij trekt samen met hen op! Daarom zal, ondanks satan’s tegenstand, de Gemeente als Zijn Bruid worden gevormd. Daarom nam het volk Israël, ondanks de verdrukkingen, tóch in aantal toe. En dus namen in Egypte ook de verdrukkingen weer toe. Het volk moest gedwongen steeds harder en harder werken.

Broeders en zusters, hoe meer mensen dan ook in onze tijd christen worden, werkelijk wedergeboren worden en tot Gods volk gaan behoren, hoe méér de verdrukkingen in de

wereld zullen toenemen. Gods kinderen bidden graag voor de verkondiging van het Evangelie. We bidden graag voor een opwekking. Maar dit betekent óók, dat als onze gebeden resultaat hebben, de verdrukkingen ook zullen toenemen. Daar moeten wij ons op voorbereiden. Immers, een gewaarschuwd man telt voor twee! Doch die verdrukkingen hebben juist weer tot gevolg, dat de Gemeente op haar beurt weer in kwaliteit en in kwantiteit zal toenemen. Want zó heeft God het verordineert.

Ongelovigen, zij die het niet nauw nemen met de waarheid en zij die door de satan op dwaalsporen zijn geleid, zullen dit patroon niet leuk vinden. Zij zullen dat met leedwezen aanzien. Ongelovigen: omdat zij niet accepteren dat die christenen hen met hun houding en woorden corrigeren op hun zonden. En omdat zij de boodschap van liefde en reinheid verwerpen. Anderen: omdat zij verdrukkingen niet accepteren. En satan, die de vader der leugen wordt genoemd (Joh. 8:44), zal rijkelijk zijn leugens uitstrooien. Met name in de eindtijd, in het laatste der dagen, zal dit meer en meer zichtbaar worden. Die tijd is immers ook de tijd van grote afval, een vruchtbare bodem voor de openbaring van de antichrist. 2 Thess. 2:3,9-12 – *“Dat u niemand verleide op enigerlei wijze; want die komt niet, tenzij dat eerst de afval gekomen zij, en dat geopenbaard zij de mens der zonde, de zoon des verderfs; ..... Hem, zeg ik, wiens toekomst is naar de werking des satans, in alle kracht, en tekenen, en wonderen der leugen; En in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan; daarvoor dat zij de liefde der waarheid niet aangenomen hebben, om zalig te worden. En daarom zal God hun zenden een kracht der dwaling, dat zij de leugen zouden geloven; Opdat zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid.”*

Broeders en zusters, satan's tegenstand zal exponentieel groeien! En de mensen die Jezus en de Waarheid van Gods Woord verwerpen, zullen door hem worden gebruikt. Omdat zij de leugen geloven. Zij zullen door satan ook worden aangezet om Gods volk te vervolgen en te vermoorden. Dat was uiteindelijk ook faraö's bevel zoals we lezen in Ex. 1:16 en 22. Doch de Bruid zal hoe dan ook worden toebereid. Want faraö's plannetjes met Israël mislukten faliekant. De gedwongen slavernij van het volk van Israël had geen resultaat. Integendeel, het volk vermeerderde juist. Daarom kwam faraö met boosaardige en dodelijke maatregelen en betrok zelfs de vroedvrouwen hierbij.

Geliefde broeders en zusters, we zullen dit nog bespreken. Maar in het volgende deel zal ik eerst ingaan op de betekenis van de schatsteden Raämses en Pitom.

Gods Gemeente hoeft echter niet te vrezen voor verdrukkingen (Luk. 12:32; 1 Petr. 3:14). Jezus is immers bij haar. Laten we daarom de goede keuze maken als wij worden verdrukt. Deze ochtend juist las ik over koning Josafat, die de enig juiste keuze maakte, toen hij werd geconfronteerd met een oppermachtige vijand. Josafat zocht zijn hulp bij de Here God en het is geen toeval dat zijn naam (יְהוֹשָׁפָט) betekent *“God zal richten, gericht en uitoefenen”*. 2 Kron. 20:3,12,15b,17-18 – *“Josafat nu vreesde, en stelde zijn aangezicht, om den HEERE te zoeken; en hij riep een vasten uit in gans Juda..... O, onze God, zult Gij geen recht tegen hen oefenen? want in ons is geen kracht tegen deze grote menigte, die tegen ons komt, en wij weten niet, wat wij doen zullen; maar onze ogen zijn op U..... Alzo zegt de HEERE tot ulieden: Vreest gijlieden niet, en wordt niet ontzet vanwege deze grote menigte; want de strijd is niet uwe, maar Gods. .... Gij zult in dezen strijd niet te strijden hebben; stelt uzelf, staat en ziet het heil des HEEREN met u, o Juda en Jeruzalem! Vreest niet, en ontzet u niet, gaat morgen uit, hun tegen, want de HEERE zal met u wezen. Toen neigde zich Josafat met het aangezicht ter aarde; en gans Juda en de inwoners van Jeruzalem vielen neder voor het aangezicht des HEEREN, aanbeddende den HEERE.”*

Moge de Heiland u en mij deze week overvloedig zegenen.

(wordt vervolgd)